

Mercedes-Benz

Ինտերնոթոթոր Արմենիա ՓԲԸ

Ղայմերթրայսլերի գլխավոր
Մերկայացուցիչը Հայաստանում
Հեռ. 58-12-75, Ֆաքս. 56-51-79

ՎԱՐՆԱԳՆՆԵՐ

Պարսեր ներելու ժամանակը մոտենում է

ԱՄՆ-ը հորդորում է ՏԲ-ին և ՄԱՏ-ին՝ ներել ամենասաղիս երկրների պարսերը

ՆԱՐԻՆ ԴԵՐԱՐՅԱՆ

Միջազգային արժուրային հիմնադրամի եւ Համաեւրոպային բանկի արեւելյան համաժողովում ԱՄՆ նախագահ Բիլ Բլինթոնն առաջարկել է միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններին ներել իրենց պարսերը զարգացող երկրներից առայժմ ամենաաղիսներին, ևանգի այդ երկրները սահմանով միջազգային հասնող վարկային միջոցներ, փորձում են ազատական բարեփոխումներ իրականացնել իրենց սննդային մեջ, սակայն աստիճանաբար խրվում են պարսերային պարսավորությունների ճահճում, եւ գերազույն ճիգերի շնորհիվ ձեռք բերված գումարներն էլ ստիպված են լինում ուղղել նույն այդ պարսերի ու դրանց տնկաների մարմանը: Անդրվում է արտավոր մի քանի, երբ վարկ եւ վերցնում գործունեությունը արդյունավետ դարձնելու, իսկ առաջ գործում եւ զուտ վարկերը վերադարձնելու համար: Իհարկե, կանաեւ այլ արարներ, երբ դեռությունը հայտարարում է դեֆոլտ, այ-

սինն հրաժարում պարսերը վճարելուց: Նախադեղը բարձր է, հեղինակն էլ մեծավոր հարեւան եւ ռազմավարական գործընկեր Ռուսաստանի Դաւնությունը, որն անցած արվա օգոստոսի ճգնաժամից հետո դեֆոլտ հայտարարեց: Արդյունում ԱՄՆ-ը Ռուսաստանին

սրամարդեց եւս մի ամի հարյուր միլիոն, որն ինչդեռ սրամարդեց, այնդեռ էլ եւ վերցվեց, ավելի հասկանալի ուղղվեց ԱՄՆ-ին ունեցած պարսերի տնկաները փակելուն: Մի ձեռքով սալիս եւս, մյուսով վերցնում:

ՏԵՄ 1 էջ 3

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Հանրապետության նախագահն ընդունեց ՈԱԿ միացյալ լուսավորությանը

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հոկտեմբերի 2-ին ընդունեց Ռամկավար Ազատական կուսակցության երկու կենտրոնական վարչությունների լուսավորությանը, որոնք երեւան են ժամանել հայաստան-սփյուռքի համահայկական խորհրդատուական մասնակցելու նպատակով: Պատվիրակները հանրապետության նախագահին տեղեկացրին, որ ընդունել են հայտարարագիր, որով սկիզբ է դրվում կուսակցության միասնականության վերականգնման գործընթացին: Նրանք միաժամանակ ընդգծեցին Հայաստանի իշխանությունների դրական դերն այդ գործում:

Չուցակցիցները մտեր փոխանակեցին նաեւ հայրենի-սփյուռքի փոխհարաբերությունների, Հայաստանի սննդային մեջ սփյուռքահայերի ակտիվ մասնակցության վերաբերյալ: Կուսակցության ներկայացուցիչները ողջունելով Համահայկական խորհրդատուական անցկացումը, այն գնահատեցին կարեւոր խաղի եւ վկայություն, որ իշխանությունները լուսավորանք լուր են վերաբերվում հարցին: Նրանք համոզմունքով հայտնեցին, որ խորհրդատուական խորհրդատուական Հայաստան-սփյուռքի փոխհարաբերություններում:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՍԼՈՂ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՈԱԿ լուսավորությունն այցելեց ԱՄ նախագահ Կարեն Դեմիրճյանին

Երկուշաբթի միջոցին Ռամկավար Ազատական կուսակցության լուսավորությունն այցելեց ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահ Կարեն Դեմիրճյանին: Ընդունելով ժամ քանակ զուտը ընթացում առավելաբար խոսակցություն գնաց Հայաստան-սփյուռքի հարաբերությունների մասին հակադեմ երեւանում վերջերս տեղի ունեցած Հայաստան-սփյուռքի խորհրդատուական լուսավորությանը: Թե ԱՄ նախագահը, թե ՈԱԿ լուսավորությունը համաձայն էին, որ հարկավոր է գործնական խա-

լերով եւ քաղաքացիական կազմակերպությանը հայրենի-սփյուռքի հարաբերությունների կառուցվածքային արդյունավետ լուծումներ տալ: Պրն Դեմիրճյանը հետաքրքրվեց ՈԱԿ քաղաքացիական կառուցվածքային Հայաստանում կատարվող նյութական ներդրումների վիճակով, որին տեղեկացրեց ստատիստիկա: Միաժամանակ ԱՄ նախագահին խնդրելով դուրսացնել օրենսդրական դաւաճ հակադեմ սփյուռքահայ մարդ եւ միջին ժամկետի ներդրումները համար:

Աստղիկ Եղու. Արխուսակետայանի դատը կսկսվի հոկտեմբերի 11-ին

Մեզ հասած տեղեկություններով հոկտեմբերի 11-ին Կոստայի մարզի (Արմավյան) առաջին աստղիկ դատարանում սկսվելու է Արմավիրի մարզի բնակական առաջնորդ Աստղիկ Եղուի նախադատումը: Թեմական առաջնորդը մեղադրվում է 250 հազար դոլար յուրացնելու մեջ: Աստղիկ Եղուի նախադատումը կսկսվի Երեւանի Դատարանում: Դատարանը կսկսվի Երեւանի Դատարանում:

Հայկ Հարությունյանը՝ ներքին գործերի հրամանատար

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հոկտեմբերի 4-ի հրամանագրով Հայկ Հարությունյանը նշանակվել է Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարի տեղակալ, ներքին գործերի հրամանատար ազատվելով ներքին գործերի նախարարի առաջին տեղակալի պաշտոնից:

Վլադիսլավ Արձինբան ընտրվեց Արխուսակետայանի Հանրապետության նախագահ

ԱՌՈՒՄԻ, 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՄՐՄԵՆՊԵՏ: Վլադիսլավ Արձինբան ընտրվեց ինքնառաջարկ Արխուսակետայանի Հանրապետության նախագահ: Հոկտեմբերի 3-ի ընտրություններում նրա օգտին վերաբերվեց 186792 մարդ, ինչը կազմում է 99 տոկոս, «դեմ»՝ 1683 մարդ: Ըստ նախնական տվյալների, որոնք Արխուսակետայանի նախագահի ընտրության Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Վլադիսլավ Յուրյանը ներկայացրել է այսօր կայացած մամուլի ասուլիսում, փեւրկությանը մասնակցել է 188604 մարդ, ինչը կազմում է

ցուցակներում գրանցված 214500 ընտրողների 87,7 տոկոսը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՄ-ի տեղեկատվության, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահը հայտնել է, որ ընտրությունների եւ միաժամանակ անցկացվող հանրապետական ընտրությունների վերջնական արդյունքները: Արխուսակետայանի Կոմկոմի հանրապետությունների, Մերձդնեստրյան Մոլդովայի Հանրապետության, Լեռնային Ղարաբաղի օրենսդիր մարմինները ներկայացնող 70 դիտողներ: «Այն-դիտողի էական խախտումներ, որոնք կ-

ող էին ազդել փեւրկության արդյունքների վրա, դիտողների կողմից չեն գրանցվել», ասել է Վլադիսլավ Յուրյանը: Նրա ասելով, 10 օրվա ընթացքում Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը կհրապարակի ընտրությունների վերջնական արդյունքները: Արխուսակետայանի ինքնիշխան ժողովրդավարական լուսավորություն, միջազգային իրավունքի սուրբեկ հոյակած Արխուսակետայանի օգտին հանրապետական արտահայտվել է ցուցակներում գրանցված ընտրողների 97,5 տոկոսը:

Շեւարդնաձեւ Ալիեւի հետ էլ է հանդիպելու

ԹԲՈՒՄԻ, 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հաջող եւ արդյունավետ է համարել Վրաստանի նախագահը իր այցը Հայաստան ավանդական ռադիոհարցազրույցի ժամանակ: «Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ հանդիպումը լինարկվող հարցերից զլխավորը եղել է արածաբանային համագործակցության խորացումն ու հակամարտությունների կարգավորումը Կովկասում», հայտարարել է Շեւարդնաձեւը: Ըստ նրա, մոտ ժամանակներս կկայանա իր հանդիպումը Ադրբեջանի նախագահի Հեյդար Ալիեւի հետ, որեւէ այդ հարցը լրջորեն կլինարկվի: Վրաստանի նախագահը նաեւ հայտարարել է, որ Վրաստանի դերը դարաբանական հակամարտության կարգավորման մեջ արդեն ոչ մեկի կողմից չի փեւրկվում, ինչը էլ ավելի է ամրապնդում Վրաստանի փառաբանական իմիջը աշխարհում:

ՏԱՐԱԾԱՐՑԱՆ

Ասլան Մասիսադովը հանդես է գալիս միջազգային խաղաղարար ուժեր Չեչնիա մեջնելու օգտին

ԳՐՈՒՄԻ, 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՄՐՄԵՆՊԵՏ: Վրաստանի նախագահը իր այցը Հայաստան ավանդական ռադիոհարցազրույցի ժամանակ: «Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ հանդիպումը լինարկվող հարցերից զլխավորը եղել է արածաբանային համագործակցության խորացումն ու հակամարտությունների կարգավորումը Կովկասում», հայտարարել է Շեւարդնաձեւը: Ըստ նրա, մոտ ժամանակներս կկայանա իր հանդիպումը Ադրբեջանի նախագահի Հեյդար Ալիեւի հետ, որեւէ այդ հարցը լրջորեն կլինարկվի: Վրաստանի նախագահը նաեւ հայտարարել է, որ Վրաստանի դերը դարաբանական հակամարտության կարգավորման մեջ արդեն ոչ մեկի կողմից չի փեւրկվում, ինչը էլ ավելի է ամրապնդում Վրաստանի փառաբանական իմիջը աշխարհում:

կարգված կլինի դա անել: Ըստ Մասիսադովի տնդման, Դաւասանի իրադարձությունները «հրահրվել էին Ռուսաստանի նախագահի քաղաքացիական մարդկանց կողմից, իսկ Բասաեւը, ցավով, իրեն քույլ սվեց ներազվել այդ արկածախնդրության մեջ»: Մասիսադովն ընդգծեց, որ «Չեչնիան իր հողից մի ատակուսի մեջ անգամ չի զիջի»: Ասլան Մասիսադովը հայտարարեց, թե Չեչնիայի լուսավորական իշխանությունները չի փեւրկվել են վերջ տալու հանցագործությանը հանրապետությունում: Նրա խոսքով, երբ Ռուսաստանի հետ փոխհարաբերությունների հարցը լուծվեւ, դրա համար մեկ ամսից ավելի չի տախանդվի: Սակայն, երբ «Չեչնիայի վրա կացին է կախված», ժողովրդին զինարարել չի կարելի, ասել է նախագահ Մասիսադովը:

ՆՇԱԿՈՒՄ

Մեծերի 28-ն արվեստաբան Հահեն Խաչատրյանի ծննդյան օրն էր: Ինչպես կասեին նկարիչները, արվեստագետները, արվեստագետները եւ գյուղացիները «կուր» սարեղարձ էր: Հասկանալի է, ձեւակույթի նախարարու-

Գյուրիում էր, սակայն այս անգամ որդես փրկարար: 18 օրվա ընթացքում միայն երկու օրով եղավ սանը երեւանում: Գյուրիի 2-րդ եւ 10-րդ դպրոցների փլատակների սակ մնացած երեխաներին ու մանկավարժներին օգնության հասնելը որհան

ճեղք էր բերել: Այնուհետ էլ ուղևորվեց, որ գտնե մեկ երեխա էլ փրկվեր, ողջ մնար... Բայց մանկության հիշատակները (մեր ամբողջ խոստում էին գյուրիվա բարբառով, որովհետեւ մեզ տեղումս չէր զարմացրել ժողովուրդը, այդ որբերգություն

Շահեն Խաչատրյանը գյուրեցի է

բյուրը չնեց այդ սարելիքը: Բայց մտաբանվել (կամ չի ինքնակամ) նաեւ մեծ ժողովուրդներ: Ինչ որ է: Մի ֆանի բարեկամների հետ արվեստաբանին անակնկալ նվեր մատուցեց նաեւ Գյուրիի ֆաղաբարբառը: Շահեն Խաչատրյանին ընդհանրապես Գյուրիի դասավանդող ֆաղաբարբառը կուրում:

Պարզվեց, որ Շահեն Խաչատրյանին, ի դեպ, չի ընդհանրապես կուրում:

Շահեն Խաչատրյանը Գյուրիի հետ կապվել է 60-ական թվականներից, երբ Մինասն ավարտել էր Պետերբուրգի գեղարվեստի ակադեմիան եւ համախառն էր լինում Գյուրիում իր հետ սանելով Շահեն Խաչատրյանին: Մինասի մահից հետո էլ արվեստագետը համախառն էր այցելում Գյուրի, դասախոսություններ կարդում, ցուցահանդեսներ կազմակերպում: Միավոր աղետը նաեւ Շահեն Խաչատրյանի Եւրոպայում խոսակցեց: Աղետի օրերին նա նույնպես

Շահեն Խաչատրյանը: Եւրոպայում խոսակցեց: Աղետի օրերին նա նույնպես

ազդակ եղավ, որ առավել կապվեմ Գյուրիի ֆաղաբարբառով:

Երկրաբաժնից հետո, երբ մեծ դժվարությամբ վերականգնվեց Զիբոլոցից ռուրը ճարտարապետության եւ կենցաղի բանգարանը, 7 սենյակ սրահադպրոցի Հայաստանի ազգային դասընթացի սեղի մասնաճյուղի համար: Գյուրիվա նախկին քանդակագործների զորքը երեւանում վերանորոգվեցին, նոր քանդակներ դասընթացներին, նոր նկարներ ավելացան եղած հավաքածուին: Ամեն սարի միայն Շահեն Խաչատրյանի նախաձեռնությամբ 4-5 ցուցահանդես է կազմակերպվում: «Իմ նյութերը գյուրիվա գույների դպրոցի վերականգնումն է, առում է Շահեն Խաչատրյանը: Խորապես զգացված եմ այս կուրում համար այն համարելով հարգանքի նշան, որն ինձ դասավորեց, նույն է առավել Եւրոպայում աղետի իմ ֆաղաբարբառով: ՄԵՐԳԵՆ ԳԱՆՆԱՆ, ՄԵՐԳԵՆ ԳԱՆՆԱՆ»:

Տվե՛ք նրան եւս հինգ համալսարան, եւ նա դրանք կպահի

Ճողովրդական համալսարանը 25 սարելան է

Երբ «Ազգի» խմբագրությունում երավեր ստացվեց ներկա լինելու «Հայկելեհրամբներ» ՓԲԸ արվեստի եւ գրականության ժողովրդական համալսարանի 25-ամյա սարելիցի ցերեկայինը, անկեղծ ասած, մտածեցինք, որ «սեղական նշանակության ճակատագրով» դեռ է լինի: Բայց համալսարանի դրոշմակիր Չոլիպիսի միտնջանը հավաստեց, որ ի դեպ չի լինի մեր մասնակցությունը: Այդպես էլ եղավ:

Մեզ զարմացրեց արվեստի մարդկանց Եւրոպայում շարժառիթը օրը 40 միասին անվան կամերային երաժշտության սանդղակ: Արհեստներ, ռեժիսորներ, բանաստեղծներ, լինալուսներ... Ալբերտ Սկրյաչան, Դավիթ Չոլիպիսի, Իրան Ասադբեկյան, Ավիլ Իսահակյան, Ալիսա Չեխիբաբյան... Թող ներողամիտ լինեն այն աստիճանակ արվեստագետները, որոնց անունները չեն նշում եւ որովհ այս համալսարանում սարբեր սարիներին ոչ միայն դասախոսություններ են կարդացել, այլեւ եղել են ունկնդիր:

25 սարի գործում է համալսարանը, այն էլ ժողովրդական, գործում է Եւրոպայում աներեւակայելի դժվարություններ հարթահարելով: Անուշահ, համալսարանի ղեկավար, սեյնիկական գիտությունների թեկնածու Յուրի Չոլիպիսիյանի համառությունը, նյութակազմակերպությունը եւ անձնակազմը Եւրոպայում Եւրոպայում Եւրոպայում:

Ամեն անգամ ստիպված ենք բազմակերպել դեպ, որովհետեւ համալսարանին կապված ձեւակերպչի գործիչներին թվում անչափ մեծ է... «Մեր համալսարանի ոգին ղեկավարելու Չոլիպիսիյանն է, ասաց դրոշմակիր Չոլիպիսիյանը: Միայն նա ջանքեր քաղակցում են եւս 5-6 համալսարան ստեղծելու եւ դրանցում համար»: Իսկ կինոգեներալի Մուրադյանի կարծիքով Հայաստանի համար հոսանքաբեր ժամանակներում անհրաժեշտ էր երկրի ողջ հոսանքահամակարգը միացնել Չոլիպիսիյանին, Լուսինե Զարայանի, Գեղամ Գրիգորյանի եւ Եւրոպայում Եւրոպայում Եւրոպայում:

Լուիզա Մամվելյանը, Վարադգաս Հարությունյանը, Մանյա Ղազարյանը: Իրենց կատարողական արվեստով ունկնդիրներին գեղեցիկ եւ հաճելի դարձրեցին մարզային Վահագն Սամբուրյանը, Անահիտ Յիզիկյանը, Գուրգեն Աղամյանը...

Ամեն անգամ ստիպված ենք բազմակերպել դեպ, որովհետեւ համալսարանին կապված ձեւակերպչի գործիչներին թվում անչափ մեծ է... «Մեր համալսարանի ոգին ղեկավարելու Չոլիպիսիյանն է, ասաց դրոշմակիր Չոլիպիսիյանը: Միայն նա ջանքեր քաղակցում են եւս 5-6 համալսարան ստեղծելու եւ դրանցում համար»: Իսկ կինոգեներալի Մուրադյանի կարծիքով Հայաստանի համար հոսանքաբեր ժամանակներում անհրաժեշտ էր երկրի ողջ հոսանքահամակարգը միացնել Չոլիպիսիյանին, Լուսինե Զարայանի, Գեղամ Գրիգորյանի եւ Եւրոպայում Եւրոպայում Եւրոպայում:

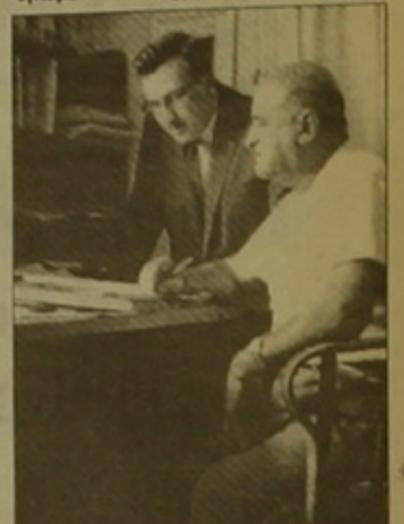
Ս. ՄԵՐԳԵՆ ԳԱՆՆԱՆ

60 հազար նկարի հեղինակը

Սիլիոնոսիայ երգիծանկարիչ Ալեքսանդր Սարուխանի անունը Հայաստանում, այն էլ այսօր, ցավով, մեծ ճանաչում չի վայելում, այսպիսի այդ հեռավոր արվեստագետի ծննդյան 100-ամյակը կհանդիպի ավելի ընդարձակ քննադատներում, ղեկավար մակարդակով: Սակայն մակարդակները, երբ չի մոռանում իր արժեքները, նույն կերպ էլ մեր ձեւակույթի ու գրականագիտության գործիչներն էին հավաքվել: Թեթեւան կենտրոնի հարկի ներքին մասնակցելու եւ իրենց մեծարանքի խոսքն ասելու Ալեքսանդր Սարուխանի դասավանդ: ԹՄՍ վարչության նախադասարանն այս հանդիպման ղեկավար բանախոսը դեղատոմսի գրականագետ երվանդ Ազատյանն էր, որն օրերս արժանացավ ղեկավարության մի ղեկավարող ղեկավարող կուրսին: Մեծ երգիծանկարչին ներկայացրին նաեւ համալսարանի ծանալված դոկտորներ Կառլեն Դալլախյանը, Գառնիկ Անանյանը, մեծ գեղանկարիչ Հակոբ Հակոբյանը, գրականագետ Սուրիկ Նադիրյանը եւ ուրիշներ:

Սարուխանը, որն ուսանել էր որդես նկարիչ ձեւավորվել է Վիեննայի արվեստի ակադեմիայում, արագորեն գիտակցեց իր իրական կուրսը: Երգիծանկարիչ: Բանախոս երվանդ Ազատյանը նրան վերաբերել է այն սարիներին, երբ ինքը եզրագծային «Արեւ» քերթի խմբագիրն էր, իսկ Սարուխանը դարձրեց իր քերթագրությունը երգիծանկարչին: Մեծ յուրահատկություններն ու ինքնատիպությունները գերազանցող: Ի դեպ, եզրագծային ու քերթային ու քերթային արդեն անձնանյութով նշել են այս հոբելյանը: Սարուխանը հեղինակ է ուրիշ 60 հազար երգիծանկարների, որոնցում անդրադարձել է ոչ միայն ազգային, այլեւ խորհրդային ու Եւրոպական ֆաղաբարբառ գործիչներին չբացանցելով իր ժամանակի ոչ մի ֆաղաբարբառ ձեւակերպչին: Նա հավասարապես ծանալ

ված էր եւ Եւրոպական երկրներում, ինչի վկայությունը նա երգիծանկարչի ժողովուրդներն են ճանաչում ու Անգլիայում հրատարակված: Սակայն բոլոր գեղանկարչներն էլ միաբերան նեղեցին, որ Սարուխանի

Երվանդ Ազատյանը Ալեքսանդր Սարուխանի հետ, վերջինիս արվեստագետը, 1965 թ.

գլուխգործոցները երկու հանրահայտ գործերի՝ Պարուխանի «Մեծադասիվ մուսուլմանների» եւ Օսյանի «Ընկ. Բ. Փանջուրում» իմաստ վրա ստեղծված երգիծանկարներն էին:

Տեղի ունեցավ համերգ՝ երգչուհի Մանիկ Գրիգորյանի, աստուծուհի Սիլվա Յուզբաբյանի եւ դերասան Ազատյանի մասնակցությամբ: Վերջում «Ազգի» խմբագիր Հ. Ավետիսյանը երվանդ Ազատյանին հանձնեց հայերի երգիծանկարիչ Գեորգի Յարալյանի սարուխանյանական դիմանկարը, որդես այդ իրարման երկուսից իրականացրին:

Մ.ՄԵՐԳԵՆ ԳԱՆՆԱՆ

ՎԱՐՏԱՆՆԱԳՆԱԿ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը 7-րդ անգամ շրջանավարտ տվեց

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը Հայաստանում միակ բուհն է, որտեղ ավարտական հանդես անցնում է հասուն արտողակարգով կարողություններ ունեցող, բայց նա արտասահմանյան դասընթացներում անձնակազմի կազմակերպչները, հյուրախոսությամբ ու օն-կազմակերպչները:

Ընդամենը 9 ամսվա դասընթացում ունեցող համալսարանն ընդհանուր թվով 699 քաղաքական է սվել, որից 128-ը՝ այս ամի: Վերջիններիս թվում, ի դեպ, նաեւ «Ազգի» աշխատակից Արեւն Ավրայանն է:

«Այս հաստատության գոյությունը եւ անգնահատելի են համարում, իր ընդհանրական խոսքում նեց սարածալիս կառավարման նախարար Խոսրով Հարությունյանը, համալսարանի գործադիր տնօրենը լիովին համահունչ է Հայաստանի կառավարության կողմից արվող ֆաղաբարբառները»:

«Հայրենիքը մեր կարիքն ունի», դիմեց նա քաղաքականների անընդունելի համարելով նման ներուժի հեռավոր արտասահմանը երկրից:

Ի դասախոս «Ազգի» հարցի, համալսարանի վարչության փոխտնօրեն Անահիտ Օրդյանը հետեւյալ կերպ գնահատեց իր հաստատության դերը: «Համալսարանն իր ուսանողների համար այն եզրակի միջավայրն է, ուր նա մի կողմ է դնում ամեն շեշտակ անվտանգություն, վախ, թերահավատություն: Նա ձեւակերպում է ոչ միայն որդես լավ մասնագետ, այլեւ դասընթացում ու կուրսում անհաս: Մեր սված մասնագետներն անհրաժեշտ են ոչ միայն իրենց գիտելիքներով, այլեւ նոր աշխատանքով, դասախոսականությամբ, միջոց եւ արագ կողմնորոշելու կարողություններով, այսինքն հասկանալիներ, որով այսօր էլ դասընթացում են մեր սեփականության մեջ, գործարար ոլորտում»:

Մեր հարցին, թե աշխատանքի ի՞նչ հեռավորներն ունեն քաղաքականները, Ա. Օրդյանը վստահաբար դասախոսեց, որ աշխատանքի բուհայում նրանք ունեն մեծ դիտարկում:

Խորհրդային կրթական համակարգի համեմատությամբ, նեց նա, ՀԱԳ-ը ունի մի Եւրոպայում առավելություններ: Առաջինը համալսարանի վարած ընդունալիս կառավարությունն է՝ կրթությունը օգտակար դարձնելու ուղղությամբ, համալսարանը հեշտությամբ կարող է

փակել ֆակուլտետներ, որոնց մասնագետների կարիքն այլեւս չկա, ինչպես նաեւ բացել նորերը: Համալսարանն ունի հասուն «Երթանավարտների եւ նրանց կարիքային զարգացման բաժին», որտեղ գրանցված են ինչպես բոլոր քաղաքականների, այնպես էլ աշխատանքի փոխադրվող վերաբերյալ վերջին սվակները:

«Ազգը» ՀԱԳ-ի ավարտական հանդեսի նախօրեին տնական սրահադրությունը չի լքելու համար չիարցրեց, թե խորհրդային կրթական համակարգն ինչ՞ով է առավել ամերիկյանից: Բայց այն հարցը, թե նախորդ սարիների համեմատությամբ համալսարանի կրթա-

կան մակարդակի անկման վերաբերյալ կարծիքներն ինչ՞ով են դասընթացում, Ա. Օրդյանը բացատրեց նրանով, որ առաջին սարիներին ուսանողների միջին սարիքն անհամեմատ քաղաք էր 30-35 տարեկան, եւ առաջինների կենսափորձը չունեն ներկայիս ուսանողները:

«ՀԱԳ-ը Հայաստանում մրցակիցներ կամ դրանց կարիքն ունի», մեր հարցին Ա. Օրդյանը դասախոսեց, որ իրենից ողորդում են առողջ մրցակցությունը: Սակայն համաձայն բուհ առաջիկա, իսկ ինչպես նեց դեռ մանադար ունեն անցնելու՝ ՀԱԳ-ի հետ մրցակից լինելու համար:

ՀԱԳ-ում կրթավարձի վերաբերյալ սվեց Օրդյանից ինչպե՞ս, որ այն առաջիկա դեպ Եւրոպայում է առել՝ սարեկան 15 տոկոսով:

Մ.ՄԵՐԳԵՆ ԳԱՆՆԱՆ

Նորից հրատարակվում է

Ի վերջ, նորից ունեցան «Գրերի աշխարհ» քերթը: ՀՀ կառավարության անընթաց շեղեկավարության եւ գրադասարանության վարչության գրական-մակարդային դասընթացը կրկին մեզ հավասարաբար ուղիղացրին լուրջ գրերի մասին լուրջ գրախոսություններով: Հենց երկրորդ համարում խոսվում է Չոլիպիսի «Կյանքի մահից հետո», «Լուսինե», Դավիթ Անիսյանի «Երկեր» եւ այլ գրերի մասին: Անչափ հետաքրքիր գրքերի արձագանք» գիրքը: Սա հայոց դասընթացի մասին մի ուրույն խորհրդածություն է, մի նոր հայացք, որ գուցե կարելի է որակել որդես գիտախոսականության գրականություն: Ամեն դեպքում այստեղից զերի մեզ Եւրոպայում:

Եվ անչափ ուրախ ենք մեր գործընկերների համար, որով գլխավոր խմբագիր Ամսվել Գասպարյանի ղեկավարությամբ կրկին հրատարակվում են «Գրերի աշխարհը»:

Ս. Գ.

Շունը լավ է, քան...

Եթե դու ազդ ես եւ միայնակ ես, ուրեմն իրականում քեզ հավասարի են միայն կենդանիները: Նրանց համար միեւնույն է թե որովհ ես դու հոգեկալով: Կինոյի քաղաքի աշխարհահռչակ Բրիգիտ Բարդոն միջոց քաղաքական է եղել երկրորդականում, բայց նրանցից ոչ մեկը չկարողացավ գերեզմանից նրան հուսահատության եւ մեմակրոսյան զգացումներից: 25 սարի առաջ, հեռանալով կինոյի աշխարհից, նա մեկուսացավ Մեն-Տրոյի գյուղում, որտեղ ապրում է քաղաքական 60 կյանքներով եւ 15 ընտանիք վերադառնալով մեզ: Երբ երկրից իր իրականում անտուր, սեւ է մտերմ ընկերներ: Ինչպես ասում է նա, Եւրոպայում սակեղիս է ցավ դասընթացում:

Բարդոյի հետ համամիտ է նաեւ աշխարհահռչակ էլիզաբեթ Թեյլորը, որը նույնիսկ Օսկարի համեմատան արտողությունը ներկայացրել է իր հավասարի Եւրոպայում: Այժմ, երբ լուրջ էլ էլիզաբեթ Թեյլորի 67 տարեկան եւ անցյալում են մնալով 75 վիտահատություն եւ 8 ամուսնավորություն, նա ամենամեծ ընկեր մայրական բլոկնակ Շուգան է:

S. S.

ՏՈՒՏՐՈՒ

Զգուժացե՛ք «Երեւանից»

խորհրդային արհեստագործական «Մեծ ֆուտբոլի մրցանակների» ցարում կար մեկը, որին արժանանում էր մրցանակակիրների հետ հանդիպումներում առավել շատ միավոր վաստակած քիմը: Այն կրում էր «Ֆեդիակուբյունների սարսափ» անվանումը: Եթե նմանափոխ մի մրցանակ էլ խաղարկվեր Հայաստանի առաջնություններում, ապա ընթացիկ մրցաշրջանում այն կհանձնվեր «Երեւանին»: Այսօր «Երեւանը» վաստակել է նույնքան միավոր: Երեւանցիները հասկալից հաջող են հանդես գալիս վերջին օրերում: 22-րդ տուրում նրանք 1-0 հաշվով հաղթեցին «Արարատին», իսկ հերթական խաղում առավելության հասան «Շիրակը» նկատմամբ (2-1): Ընդ որում, խաղի ելքը վճռած երկու գոլերը խփեցին եղբայրներ Կարեն և Արկադի Դոխտյանները մեծ ուրախություն տալով քիմի խաղերի անփոփոխ ականասեփն իրենց հորը: Ամեն ինչ կատարվեց շատ արագ և ընդամենը մեկ րոպեի ընթացքում: Նախ այի ընկավ Կարենը, ուն անկյունայինի խաղարկումից հետո խառն իրադրությունում գրավեց դարպասը: Այդ Արկադին տուգանայինի խաղարկումից հետո մոտ տասնութուրեց կրկնադարձեց հաշիվը: Քիչ անց Կախա Գոգուածի գլխի հարվածից հետո «Շիրակին» երկրորդ գոլից փրկեց դարձափն ծողը: Հարկ է նշել, որ բաց քո-

ղած գոլերում մեղի իր բաժինն ուներ հյուրերի դարձադարձի Ռայմոն Զաղուրյանը, որին մարզիչները դեռևս առաջին խաղակեսում փոխարինեցին: Ընդհանուր առմամբ առաջին կեսում հավասար լինելու էր ընթացքում և բացի վերը նշված երեք հերթից, արժանափասակ ոչինչ տեղի չունեցավ: Հանգստից հետո «Շիրակը» ափսոսաբար հարձակողական գործողությունները: Դրան նույնպես նաև Արթուր Պետրոսյանի փոխարեն խաղադաշտ դուրս եկած Սամվել Կիկոյանը: Հենց նա հարվածից հետո վասիլի Կուզնեցովը գնդակը ետ մղեց, և վրա հասած Արա Աղամյանը 66-րդ րոպեին կրճատեց հաշիվը: Գոլերը իրենց հաշիվում հաջողությունից «Շիրակը» արժանանում էր գոլից փոքր թվով փրկել խաղը: Դարձափն վստահավոր հարվածներ ուղղեցին Արսյոն Բեռնեցյանն ու Արա Աղամյանը, սակայն դարձադարձի ռոսաց գնդակները: Իրենց հերթին երեւանցիներն էլ հաճախակի դիմում էին կտրուկ հակադարձություններ: Մի դեպքում Չանգալյանի հարվածից հետո Արթուր Հովհաննիսյանը ռոսաց գնդակը, մի այլ դրվագում Գոգուածի վստահավոր փոխանցումից հետո Ալբերտ Աճեմյանը չհասավ գնդակին: «Շիրակին» այդպես էլ չհաջողվեց խույս տալ դարձափն: Թիմը բանկարժեք 3 միավորի կորուստ ունեցավ: Վերջին տուրերում «Արարատը» էլ բավական միավորներ կորցրեց: «Գեմեսի» հետ խաղում էլ առաջատարին չհաջողվեց հաղթանակ տանել խաղը մի կերպ ավարտելով ոչ-ոքի արդյունքով: Արթուր խաղասկզբում Շիրակ Սառիկյանը, մեն-մենակ

հայտնվելով Հարություն Արախանյանի դիմաց, բացեց հաշիվը: Արարացիները մեծ ջանքեր գործադրեցին խաղի մեջ բեկում մտցնելու համար: Ի վերջո դա նրանց հաջողվեց: Մրցավարի ավելացրած ժամանակամիջոցում, խառն իրադրությունում Արսեն Ավետիսյանը «Արարատին» փրկեց դարձափն (1-1): Վերջապես հաջողությունն ուղեկցեց նաև «Էրբուրնում», որը 5 տուր ցարունակ հաղթանակ չէր տանել: Գյումրիում «Էրբուրնու» ֆուտբոլիստները 6 անդամաստիան գնդակ ուղարկեցին տեղի համանուն քիմի դարձափն: Արթուր խաղասկզբում Կարեն Սիմոնյանը 11 մեքանոց հարվածով բացեց հաշիվը: Երկուական գոլի հեղինակ դարձան Կարեն Սուրադյանն ու Վահան Մալիկյանը, մեկ անգամ էլ այի ընկավ Ալոն Գրիգորյանը: «Դիմին» «Չվարթոնց» հանդիպման ելքը վճռեց հյուրերի հարձակող Արթուր Քոչարյանի խփած միակ գնդակը: Առաջնությունում այժմ դադար է հայտարարված հոկտեմբերի 9-ին կայանալի Անդրուս-Հայաստան ընտանական մրցախաղի առնչությամբ: Իսկ հերթական տուրը կկայանա հոկտեմբերի 13-ին: Առավել մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում «Արարատ»-«Չվարթոնց» և «Շիրակ»-«Կիլիկիա» հանդիպումները:

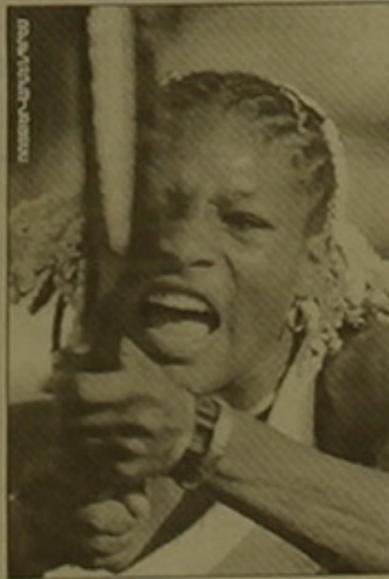
Մրցաշրջանի աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արարատ	21	15	4	2	44-11	49
2. Շիրակ	21	15	2	4	55-24	47
3. Գեմես	21	15	2	4	44-14	47
4. Երեւան	21	9	5	7	32-23	32
5. Չվարթոնց	21	9	4	8	32-26	31
6. Էրբուրն	21	8	4	9	29-25	28
7. Կիլիկիա	21	8	2	11	44-33	26
8. Դիմին	21	2	2	17	17-67	8
9. Գյումրի	22	1	1	20	15-89	4

ՌԵՆԻՍ

Գլխավոր մրցանակը վիճարկեցին Ուիլյամս Բուրերը

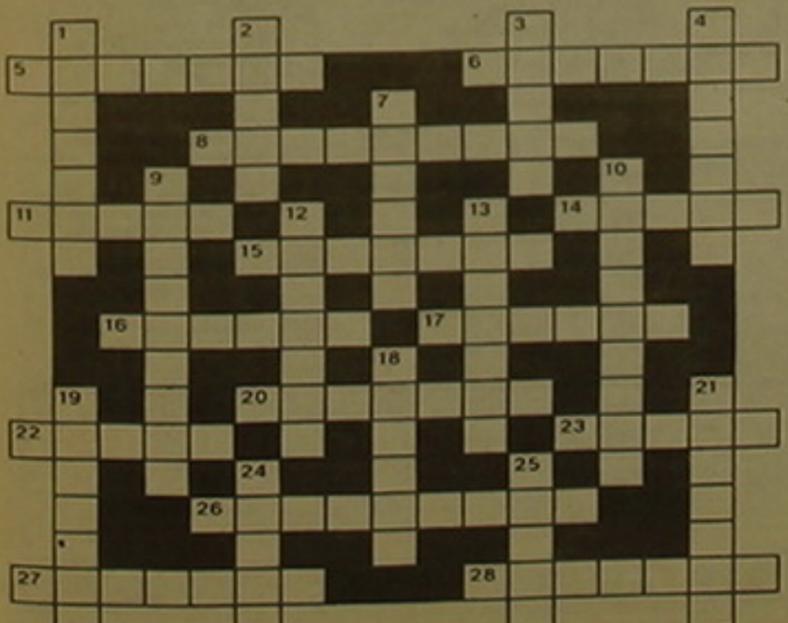
Մյունխենում ավարտվեց «Մեծ սարվարի» գավաթի հերթական խաղարկությունը, որին մասնակցեցին այդ ցարի չորս մրցաշրջանում Ավստրալիայի, Ֆրանսիայի, ԱՄՆ-ի բաց առաջնություններում, Ուիլյամսի մրցաշրջանում առավել հաջող հանդես եկան 12 քենիսիստներ և 8 քենիսիստիստներ: Կանանց մրցաշրջանի եզրափակիչում հաղթողի կոչումը վիճարկեցին Վենուս և Սերենա Ուիլյամս Բուրերը (ԱՄՆ): Հանդիպումը 6-1, 3-6, 6-3 հաշվով Եստիգ և Գլխավոր մրցանակը նվաճեց Լեստերը 17-ամյա Սերենան: Սա դարձավ կանանց մրցումներում նրա առաջին հաղթանակը և ավագ Բրոջ նկատմամբ: Սերենան ստացավ 800 հազար դոլար դարձափն, իսկ Վենուսը երկու անգամ դալկաս:

Տղամարդկանց մրցումների հաղթող դարձավ անգլիացի Գրեգ Ռուսելսկին, որը վճռական խաղում 6-3, 6-4, 6-7, 7-6 հաշվով դարձավ մասնակց գերմանացի Թոմաս Հասսին: Ռուսելսկու հաջողությունը շատ բարձր գնահատվեց, նա 1 մլն 300 հազար դոլար ստացավ, իսկ երկրորդ մրցանակակիրը դարձավ 650 հազար դոլարով: Գավաթի խաղարկությունը հետաքրքիր դարձան ընթացքով, սակայն 10-ամյա դասնություն ունեցող այս մրցաշրջանի աղաքան անորոշ է: Նրա կազմակերպիչներն այժմ տարածվում են արժեք արդյունքի մեծ ընդհանուր մրցանակային հիմնադրամով (6 մլն 700 հազար դոլար) մրցումներ անցկացնել:

Ուղղահայաց

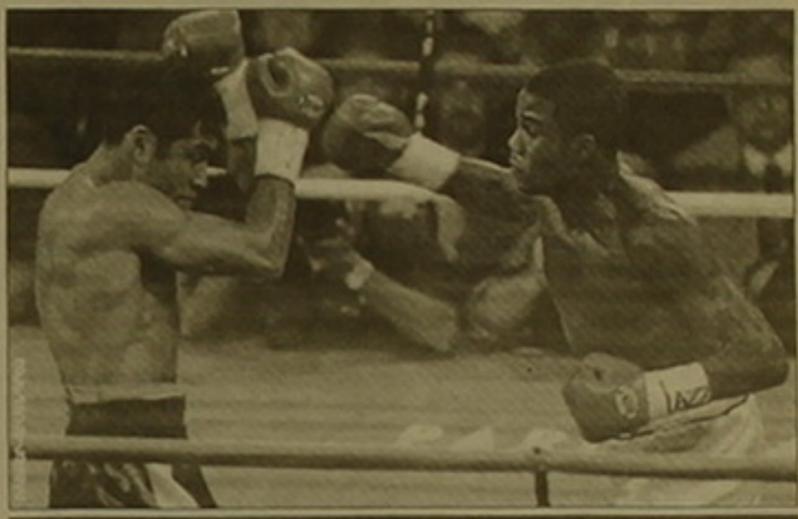
1. Հայերի ցեղասպանության խնդիրներն ուսումնասիրող հայ գիտնական, դոկտոր, որի խոսքով է սկսվում վերջերս «Մոսկվա» կինոթատրոնում ցուցադրված «Լուսինյան դար» կինոնկարը: 2. Երիտասարդ սարիում մենամարտում սղանված ֆրանսիացի մարտնչի անունը: 3. Սիրիական քաղաք, որը գրավել է Իսրայելը: 4. Հայ բանաստեղծ, որը գրավել է Իսրայելը: 5. Հայ բանաստեղծ, որի ծննդյան 100-ամյակը նշվելու է հոկտեմբերին: 6. Մածուն մեղեդու հում: 7. Պատմական մարզ Իսրայելի հյուսիս-արևելքում: 8. Հասարակական, գիտնականության հիմնադիրը: 9. Միջուկային ռադիոակտիվության հիմնադիրը: 10. Միջուկային ռադիոակտիվության հիմնադիրը: 11. Միջուկային ռադիոակտիվության հիմնադիրը: 12. Միջուկային ռադիոակտիվության հիմնադիրը: 13. Ազատ ուղի ընթացքի հայ մարզիչ: 14. Անբնական վայրում հաստատված վանք, մենաստան: 15. Հնագույն Կադաֆի անվանում, որը բառացի կոչվում է Աստու դարձափն: 16. Աստու միջուկի հիմ-

Վերական կոնգրես

Ռուսաստանի մայրաքաղաքում անցկացվեց բոնցամարտի համաշխարհային խորհրդի (WBC) 37-րդ կոնգրեսը: Նրա աշխատանքներն մասնակցում էին 44 երկրների ներկայացուցիչներ՝ մարզածեղի կազմակերպիչներ, մարզիչներ, անցյալի ու ներկայի հանրահայտ բոնցամարտիչներ: Մասնավորապես Մոսկվա էին ժամանել նախկին ռուսաստանցի, իսկ այժմ արաստանում բնակվող երկու բոնցամարտիչներ Կոնստանտին Ցզյուն և Յուրի Արախանյանը, որոնք դոկտորական աստիճանով աշխարհի լեգենդային կոչում են նվաճել: Կոնգրեսի սկզբում մի փոքր ծանախված մարզիչներ արժանացան դարձափն: Օրինակ, օլիմպիական խաղերի կրկնակի լեգենդային Բորիս Լազուսինին շնորհվեց աշխարհի

լեգենդային գոթի... Կոնգրեսի ծագում անցկացվեցին նաև մենամարտեր արթեր Լազուսին կարգերում: WBC-ի և սիրողական բոնցամարտի միջազգային ֆեդերացիայի (AFCU) նախագահները լայնամասշտաբային համաժողովներում մասնակցում էին մարզածեղի միջազգային դպրոցներ ստեղծել արթեր երկրներում: Դրանցից մեկը գործելու է Մոսկվայում: Կոնգրեսի աշխատանքներին մասնակցող Կոնստանտին Ցզյուն իր հարեանակիցներին Սիդնեյ-2000-ի մասնակից Ռուսաստանի հավաքականի բոնցամարտիչներին, հրավիրեց նախադասարաններ օլիմպիական մայրաքաղաքում գտնվող իր սեփական մարզադահլիճում, ավելացնելով, որ այն լավագույնն է Ավստրալիայում:

ԼՈՒՐԵՐ

«Մեծ մրցանակի» համար

Ավստրալիայում անցկացվեց մոտոցիկլային մրցավազի «Մեծ մրցանակ» ցարի հերթական փուլը: Ամենաեղիմնականում 500 սմ3 ծավալի ցարիչ ունեցող մեքենաների դասում հաղթեց ժաղոնացի Մադայուկի Օլադոն, ինչի շնորհիվ նա այժմ ընդհանուր հաշիվում գրառեցնում է երկրորդ տեղը: Իսկ առաջատար խոսանացի Ալեքս Կրիվիլին է: 250 սմ3 ցարիչով մոտոցիկլների մրցումներում առաջինը իսպանացի Վալենտին Ռոսսին է: Հենց նա էլ գլխավորում է ընդհանուր հաշիվը: Ամենափոքր 125 սմ3 ծավալի մեքենաների մրցումներում հաղթող դարձավ նույնպես իսպանացի մարզիչ՝ Մարկո Միլանդին: Այս դասում առաջատար խոսանացի էմիլիո Ալդամորն է:

Նվաճեցին օլիմպիական ուղեգրեր

2000 թ. օլիմպիական խաղերի մայրաքաղաք Սիդնեյում անցկացվեց ջրագնդակի աշխարհի գավաթի խաղարկությունը: Պատվավոր մրցանակը նվաճեց Հունգարիայի հավաքականը, որը եզրափակիչում 5-3 հաշվով դարձավ մասնակց Իսպանիայի ընտանուն: Երրորդ-չորրորդ տեղերը վիճարկեցին Իսպանիայի և Ռուսաստանի հավաքականները: 9-8 հաշվով հաղթեցին և երրորդ մրցանակակիր դարձան Իսպանացիները: Մրցումները նաև ընտանուն բնույթ ունեին. Հունգարիայի, Իսպանիայի, Իսրայելի և Ռուսաստանի հավաքականներն իրավունք նվաճեցին հանդես գալու օլիմպիականում:

ԲԱԺՈՒՆ ԿԱՐՈՒՄ Է ՈՒՍՏՈՒԿ ԱԿԱԳՅԱՆԸ

ՆԱԶԲԱՐ

նական սարերից մեկը: 24. Անասու Ֆրանսի ստեղծագործություններից: 25. Գեո Ֆրանսիայում:

Հորիզոնական

5. Սփյուռահայ երգիծանկարիչ: 6. Հայ երաժշտության դասական: 8. Հայ բանաստեղծ գործիչ, դերասան: 11. Սփյուռահայ երգիծարան: 14. «Դեղծերով աղջիկը» կտավի ուսուցիչ: 15. Ռուսաստանի ֆուտբոլային քիմ: 16. Կենդանի բնության մեջ լայնորեն տարածված ամինաթթու: 17. Մեծ ունեցվածքի տեր: 20. Հայ բանաստեղծ, միջազգային վարդապետ: 22. Ժողովրդական փոքր երգ: 23. XII դ. Սեփիկայում հիմնադրված ազգության ներկայացուցիչ: 26. Ուսումնական կուսակցական գործիչ, սփյուռահայ գրող: 27. Գերմանական ֆուտբոլային քիմ: 28. Հունական ֆուտբոլային քիմ:

Կազմեց է. ԱԿՏՄԱՅԱՆԸ

